

Aan het college van B&W van de gemeente Montfoort
T.a.v. de wethouder mevrouw Y. Koster-Dreese
Postbus 41
3417 ZG MONTFOORT

Montfoort, 9 juni 2020

Betreft: Gevraagd advies met betrekking tot het actieprogramma LHBTI

Geachte College,

De Adviesraad Sociaal Domein (ASDM) is in maart 2020 gevraagd om mee te denken rond het LHBTI vraagstuk. In mei heeft de raad het concept actieprogramma ontvangen met het verzoek om hierover advies te geven. De ASD is blij dat de gemeente nu ook in praktische zin werk gaat maken van de inclusie van LHBTI en stelt het zeer op prijs dat zij ook in dit traject weer vroegtijdig betrokken is. Dit resulteert in drie hoofdadvisen welke hieronder opgenomen zijn en een lijst met voorgestelde actiepunten, terug te vinden in bijlage 1.

De ASD geeft het college de volgende drie adviezen mee:

1. Stel een integraal sociaal beleidsplan op

Het actieprogramma is een mooie eerste stap. Wij zijn echter van mening dat het niet ambitieus genoeg is. Wij missen een verankering in een integraal sociaal beleidsplan gericht op inclusie van alle andere groepen en individuen in onze samenleving. De gemeente Montfoort heeft een prachtig motto voor haar werk in het sociaal domein: 'Iedereen doet mee'. Wij adviseren het actieprogramma te verankeren in een integraal sociaal beleidsplan. Vanzelfsprekend lijkt ons dat bij het maken van deze plannen en acties ook mensen uit de doelgroepen zelf worden bevraagd. Wij adviseren dit plan ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad waarmee uiting wordt gegeven aan het belang dat gehecht wordt aan inclusie. Het actieprogramma maakt daar onderdeel van uit.

2. Actieprogramma toetsbaar maken

Het actieprogramma is wat ons betreft nog niet compleet. Wij missen data wanneer zaken gerealiseerd zijn, een begroting en actiehouders. Wij missen ook een evaluatiemogelijkheid en sturingsmogelijkheden door de gemeenteraad. Geadviseerd wordt het actieprogramma daarop aan te vullen en een monitor op te stellen zodat de voortgang bewaakt kan worden. Gekozen is om het actieprogramma ter informatie aan te bieden en niet ter besluitvorming. Wij adviseren het actieprogramma én het overkoepelende beleid voor te leggen aan de gemeenteraad.

3. Werk aan een regenboogplatform en regenboog agenda

Het bevorderen van inclusie gedijt bij langdurige volhardende samenwerking met meerdere partijen ondersteund door de gemeente. Wij adviseren om een regenborgplatform op te richten bestaande uit samenwerkende partijen / organisaties waaronder sportverenigingen en scholen. Zij stellen een regenboogagenda op waarin acties die inclusie en acceptatie van LHBTI vergroten opgenomen zijn en

beheerd worden onder regie van en getoetst op voortgang door de gemeente. Trek daarbij ook op met andere gemeenten waardoor regionale evenementen de impact kunnen vergroten.

Achtergrond en proces

De ASD is van mening dat de sociale koers van een gemeente, waaronder ook Montfoort, een inclusieve samenleving behoort te zijn waarin iedereen meetelt. Dat geldt voor alle inwoners en dus ook voor de (chronisch) zieken, mensen met een beperking, probleem gezinnen/-jongeren, mensen in armoede, laaggeletterden én de LHBTI gemeenschap. Het feit dat de gemeente als motto 'Iedereen doet mee' heeft, onderschrijft deze visie.

Soms is de sociale acceptatie rondom LHBTI een issue. Regelmatig krijgen deze mensen te maken met respectloos gedrag (bejegening). Zij doen echter zelden aangifte (lage meldingsbereidheid, zie hiervoor 'Veiligheidsbeleid voor LHBTI's' van Movisie) waardoor het niet inzichtelijk is hoe vaak deze vorm van discriminatie in de gemeenten voorkomt.

De ASD is in gesprek gegaan met inwoners die tot de doelgroep behoren dan wel vanuit hun functie ervaring zouden kunnen hebben met mensen uit de doelgroep. In deze gesprekken zijn diverse suggesties genoemd die de gemeente uit zou kunnen (laten) voeren. De LHBTI ervaringsdeskundigen hebben aangegeven dat zij zich vrij binnen de gemeente Montfoort kunnen bewegen en dat zij gewoon mee kunnen draaien in het sociale leven mits zij zich maar 'normaal' gedragen: dat wat de hetero inwoner onder normaal verstaat. Ook is het deelnemen aan activiteiten geen probleem. Wij vragen ons echter af in hoeverre dit geen probleem is, zolang de LHBTI-er niet openlijk voor zijn/haar geaardheid uit kan komen en zich 'normaal' gedraagt. Dit vinden wij zorgelijk en een punt van aandacht.

De gemeente Montfoort scoort 'matig' volgens de Regenboog Monitor 2019 van het COC. Dat is onder andere te verklaren door het ontbreken van een LHBTI-actieprogramma. Om hieraan tegemoet te komen én om het woon-/leefklimaat voor onze LHBTI inwoners in positieve zin te beïnvloeden, geeft de adviesraad het college graag praktische adviezen mee in bijlage 1. Wij hebben daarbij de checklist van de Regenboog Monitor als 'kapstok' gebruikt. In bijlage 2 is opgenomen welk bronnenmateriaal door ons gebruikt is.

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Judy Alkema
Voorzitter Adviesraad Sociaal Domein Montfoort

Bijlage 1; Actiepunten LHBTI gebaseerd op de Regenboog Monitor

1. Regenboogagenda

In de regenboogagenda staan acties die inclusie en acceptatie van LHBTI te vergroten, met wie hiervoor wordt samengewerkt en of er een regenboogplatform is bestaande uit samenwerkende partijen/organisaties. De adviesraad adviseert:

- a) Maak een regenboogagenda en plaats deze op de website.
- b) Maak binnen de gemeente een regenboogplatform en vermeld op de website met welke partijen wordt samengewerkt.

2. LHBTI verantwoordelijke vanuit gemeente

Communiceer naar onze inwoners wie vanuit de gemeente verantwoordelijk is op het terrein van LHBTI en bij wie direct betrokkenen terecht kunnen met vragen/klachten.

3. Budget voor LHBTI gerichte projecten

Reserveer voor de inclusie van de LHBTI doelgroep structureel budget (naast acties en planning). Draag dit ook uit zodat het belang van inclusie helder is voor de inwoners. Communiceer dit ook naar de partijen die hiermee aan de slag gaan zodat er daadwerkelijk wat georganiseerd wordt. Zo heeft de ASD vanuit de ervaringsdeskundigen de volgende mogelijke suggesties/acties opgehaald:

- a) Filmpje(s) maken (om gedrag te doen spiegelen als eye opener voor de hetero);
- b) Gemeente website aanvullen met tabje LHBTI, items: wat de gemeente doet, wat is de regenboogagenda, flyers die te downloaden zijn, verwijzing hulpverleners, platforms, etc.
- c) Activiteiten organiseren voor de doelgroep (bijv. samen ontbijten).

4. Bevordering van veiligheid voor LHBTI inwoners

Hierbij wordt gekeken hoe vrij de LHBTI zich kan bewegen in zijn/haar woonplaats. Aandachtspunt hierbij is pestgedrag, discriminatie en onheuse bejegening. Hiervoor heeft de ASD de volgende actie vanuit de ervaringsdeskundigen mee gekregen:

- a) Maak een filmpje over hoe de LHBTI'ers benaderd worden en draai daarbij de rollen om, zodat de hetero's een spiegel voorgeschoteld krijgen. Geeft inzicht wat dat ongewenste gedrag bij de LHBTI medemens doet;
- b) Ga in gesprek met basisscholen om daar in groep 7 en 8 over het jaar heen (projectmatig) diversiteit van seksuele geaardheid te bespreken. Dit is voordat zij in puberteit komen waarbij de hoop is pestgedrag te verminderen en eventuele eigen LHBTI geaardheid te accepteren;
- c) Ga in gesprek met het Wellant-college om te vragen wat zij voor beleid hebben rond LHBTI en of zij op school werken met GSA (Gender and Sexuality Alliance: docenten en leerlingen vanuit LHBTI die zonder schaamte over geaardheid willen/ kunnen spreken met als doel meer tolerantie te bereiken);
- d) Organiseer een praatgroep voor ouders van LHBTI kinderen, zodat zij hen beter kunnen begrijpen en leren/weten wat te doen of te kunnen verwachten. Er is nog veel

onwetendheid bij ouders en familie. Dit heeft de ASD vaak vanuit de gesprekken terug gekregen.

5. LHBTI jongeren ondersteunen bij de acceptatie

Elke gemeente heeft de wettelijke plicht LHBTI acceptatie te bevorderen middels een onderzoek. Wij krijgen de indruk dat dat in onze gemeente nog niet is uitgevoerd. Om jongeren te helpen bij hun innerlijke strijd om hun geaardheid te accepteren is het raadzaam hen te ondersteunen. Ervaringsdeskundigen benoemden de volgende middelen:

- a) App ontwikkelen voor inwoners die uit de kast (willen) komen die anoniem kan worden geraadpleegd. De reactie zal dan bij voorkeur moeten gebeuren door een ervaringsdeskundige waarvan wel de naam bekend is;
- b) Posters/folders maken voor de LHBTI jongeren (doelgroep) wanneer zij nog met de geaardheid worstelen. Poster op te hangen in openbare- en verenigingsgebouwen; folders te downloaden via de website van de gemeente, te overhandigen tijdens vertrouwelijk gesprek met arts en/of hulpverlener;

6. Gemeentelijke inzet voor kwetsbaren uit LHBTI doelgroep

Bij de punt van de Regenboog Monitor wordt gekeken of er binnen de gemeente activiteiten en ontmoetingsmogelijkheden ontwikkeld zijn voor LHBTI'ers. De gesproken ervaringsdeskundigen hebben aangegeven dat zij gewoon uit kunnen gaan in Montfoort. Een bijeenkomst specifiek voor LHBTI'ers zien zij niet zitten, aangezien dan zichtbaar is voor anderen dat zij tot die groep behoren (dat wil lang niet iedereen). Vanuit het platform kan bekeken worden of dit met de tijd verandert.

7. Zorg & Welzijn op gebied van LHBTI

Uit gesprekken met ervaringsdeskundigen is gebleken dat de LHBTI'ers veelal zelf met vrienden uit eigen kring over 'coming out' spreken en niet op externe gesprekpartners zitten te wachten. Dit is anders voor de directe omgeving van de LHBTI. Het is wenselijk dat de gemeente voor ouders, broers/zussen en het sociale netwerk die wel met vragen zitten iets te bieden heeft. Daarbij kan gedacht worden aan een praatgroep of het openstellen van een contactnummer waar zij terecht kunnen. Hierin zou de SWOM een rol kunnen spelen.

8. LHBTI vriendelijk sportklimaat

Wij hebben niet kunnen achterhalen of de gemeente (sport)verenigingen aanspoort om LHBTI vriendelijk sportklimaat te bieden zodat zij ook daar gewoon zichzelf kunnen zijn na hun coming out, pestgedrag verminderd en acceptatie bevorderd wordt rond anders geaardheid.

- a) Laat (sport)verenigingen LHBTI in hun beleid opnemen en evalueer samen hoe dat verloopt. Hoe handelen zij bij pestgedrag, is er een klachtenregeling?
- b) Hang goed zichtbaar posters op om LHBTI te accepteren binnen hun (sport)vereniging met een pakkende slogan als eye opener. Met daarbij contactgegevens van app.

9. Gezondheid i.r.t. LHBTI

Wij adviseren de gemeente specifiek over dit onderwerp overleg met de huisartsenpraktijk te hebben en te spreken over het expliciet aanbieden van medische hulp aan LHBTI'ers. Wij adviseren verder:

- a) Zorg voor folders die de huisarts, maatschappelijk werk, psycholoog kan overhandigen dat over LHBTI gaat (acceptatie, contactinfo, etc.);
- b) Onderzoek of een spreekuur specifiek LHBTI gerelateerd (bijv. voor SOA test) wenselijk is.

10. LHBTI als onderdeel bij de inburgering

Gebleken is dat mensen met een andere achtergrond op het vlak van cultuur, geloof en opvoeding moeite hebben met acceptatie van de LHBTI-ers in Nederland. Ook is er veel onwetendheid over hoe binnen Nederland om gegaan wordt LHBTI. Wij adviseren dit mee te nemen bij de inburgering van nieuwe inwoners in Montfoort.

11. Voorbeeldfunctie van gemeente op LHBTI vlak

Het is wenselijk dat de gemeente zichtbaar maakt dat zij LHBTI accepteren door dat het naar buiten uit te dragen. Daarbij is het raadzaam zo min mogelijk over geslacht te praten. Daarnaast wordt het gewaardeerd als binnen de gemeente een LHBTI publieksfunctionaris actief zou zijn, deze vervult een voorbeeldrol. Vanuit de gesprekken van de ASD met de ervaringsdeskundigen is gebleken dat zij het volgende zeer waarderen van de gemeente:

- a) Het hijsen van de regenboogvlag (internationaal erkend symbool) binnen de 2 kernen:
  1. 17 mei: dag tegen homofobie
  2. 11 oktober: coming out-day

Bijlage 3; Bronvermelding en overige informatiebronnen

1. Gesprekken ASD met inwoners gemeente Montfoort behorende tot de LHBTI doelgroep
2. Regenboog Monitor en -Activiteiten Beleidsplan
3. Movisie: LHBTI beleid, handreiking LHBTI emancipatie
4. Movisie: Duurzaam aandacht voor de LHBTI burgers in uw gemeente
5. Gemeente Houten: De sociale koers 2020-2023
6. Gemeente Houten: Lokaal sportakkoord (Lekstroomgemeenten)
7. VNG antidiscriminatiebeleid
8. COC.nl

Overige belangrijke (contact)informatie

Roze 50 Plus voor 50+ LHBTI personen

www.roze50plus.nl / tel. 020 - 623 45 96 / onderdeel COC in samenwerking met ANBO

Roze 50 Plus wil de leefsituatie, gezondheid en welzijn van LHBTI personen verbeteren door het bundelen van kennis, ervaringen en belangenbehartigingen. Daarnaast activeert, stimuleert en faciliteert zij mensen uit de achterban om contact te leggen (gesprek) met de omgeving rond emancipatie dat door de achterban zelf gedragen moet worden. Ook ontmoeten zij ouderen om een sociaal isolement te voorkomen (zetten ontmoetingsgroepen op) en geven zij voorlichting op MBO en HBO scholen.

Stichting Roze Buddy Zorg voor LHBTI personen

www.rozebuddyzorg.nl / info@rozebuddyzorg.nl / tel. 06 - 101 82 761

Deze stichting geeft sociale ondersteuning aan LHBTI burgers, gegeven door vrijwilligers die zelf LHBTI of I zijn. Zij zorgen voor een juiste koppeling tussen cliënt en buddy waarbij een goede klik is. Bieden een luisterend oor, kan meegaan naar een afspraak (bijv. arts), helpt knopen doorhakken, steekt een hart onder de riem, kan mee uit wandelen, terrasje of filmpje pakken, etc. Zij staan open, leven zich in en laten de ander in zijn waarde. Daarvoor hebben zij 2 à 3 uur per week tijd voor minimaal één jaar.

Switchboard voor (bijna alle) LHBTI gerelateerde vragen

<https://switchboard.coc.nl> / tel. 020 - 623 65 65

Op dit platform kunnen personen terecht met bijna al hun LHBTI gerelateerde vragen. Naast informatie dat daar te vinden is (uit de kast komen, seksuele omgang, etc.) biedt het ook veel hulp, bijvoorbeeld:

- Voor hulpverlening LHBTI en geloof: Regenbooghulp (lccproject.nl)
- Voor psychosociale hulp LHBTI: Rozehulpverlening
- Voor jongeren met LHBTI gevoelens: www.qpido.nl / tel. 06 - 293 38 064

Daarnaast kan je daar ook terecht voor bijvoorbeeld lespakketten, ambulante dienstverlening en training professionals en ouders.